

18 Μαΐου, 1990

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

. ΙΩΣΗΦ ΧΑΤΖΗΙΩΣΗΦ,

Αιτητής,

v.

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 218/89).

Αίτηση Ακυρώσεως — Έννομο συμφέρον — Απώλεια — Αποδοχή —
Αποστερεί το έννομο συμφέρον από τον αιτητή — Περιστάσεις μη
στοιχειοθέτησης της αποδοχής στην κριθείσα περίπτωση.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Προηγούμενη 5
απομεμακρυσμένη αρχαιότητα — Βαρύτητα.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Σχέδια υπηρεσίας — Ερμηνεία και εφαρμογή
τους από την Ε.Δ.Υ. — Πεδίο δικαστικής επέμβασης.

Αίτηση Ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Προκατάληψη — Βάρος 10
αποδείξεως — Περιστάσεις μη στοιχειοθέτησης της προκατάληψης
στην κριθείσα περίπτωση.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Η εγκύκλιος 491/79 15
— Παρατυπίες — Ουσιώδεις παρατυπίες — Επουσιώδεις οι παρα-
βάσεις της εγκυκλίου στην κριθείσα περίπτωση.

Ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους
σε Ανώτερο Τελώνη, Τμήμα Τελωνείων, αντί του ίδιου. 20

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφά-
σισε ότι:

- 5 1. Ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής ήγειρε προδικαστική ένσταση με την οποία ισχυρίστηκε ότι ο αιτητής στερείται έννομου συμφέροντος να προσβάλει την επίδικη απόφαση, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 17.3.89, επειδή με την πρόωγη αφυπηρέτησή του από τη δημόσια υπηρεσία αποδέχτηκε τη σύνταξή του χωρίς καμιά επιφύλαξη σε ό,τι αφορά πιθανή αύξησή της σε περίπτωση προαγωγής στην επίδικη θέση Ανώτερου Τελώνη. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι ο αιτητής δε στερείται του εννόμου συμφέροντος να προσβάλει την πράξη, εφόσον ο αιτητής με την αίτησή του για πρόωγη αφυπηρέτηση ημερομηνίας 9.3.1989 επεφύλαξε τα δικαιώματά του και καταχώρησε την παρούσα προσφυγή στις 27.3.89 πριν την αφυπηρέτησή του στις 13.4.89.
- 10 2. Η αρχαιότητα του αιτητή, που καθορίζεται με βάση προηγούμενη αρχαιότητα, είναι απομακρυσμένη και σύμφωνα με τη νομολογία δεν έχει οποιαδήποτε σημαντική βαρύτητα.
- 15 3. Η ερμηνεία και εφαρμογή των Σχεδίων Υπηρεσίας εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ε.Δ.Υ. Το Δικαστήριο παρεμβαίνει μόνο αν η ερμηνεία και εφαρμογή του Σχεδίου Υπηρεσίας δεν είναι εύλογα επιτρεπτή. Η απόφαση της Ε.Δ.Υ. ότι το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε τα προσόντα που απαιτούντο από το Σχέδιο Υπηρεσίας είναι λογικά εφικτή και το Δικαστήριο τούτο δεν έχει περιθώριο ή λόγο να παρέμβει.
- 20 4. Η ύπαρξη ή μη προκατάληψης υπήρξε αντικείμενο πολλών δικαστικών αποφάσεων. Διοικητική πράξη ακυρώνεται εάν είναι προϊόν προκατάληψης ή εάν αποδειχθεί έλλειψη αμεροληψίας. Εναπόκειται όμως στον αιτητή να αποδείξει την ύπαρξη προκατάληψης με την παρουσίαση συγκεκριμένων στοιχείων. Επιπρόσθετα έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι η ύπαρξη τεταμένων σχέσεων από μόνη της δεν είναι αρκετή για να επιφέρει ακύρωση. Ο αιτητής δεν απέδειξε ενώπιον του Δικαστηρίου την ύπαρξη προκατάληψης όσον αφορά την εμπιστευτική έκθεση για το έτος 1984.
- 25 5. Η εγκύκλιος 491/79 που διέπει τον τρόπο υποβολής των εμπιστευτικών εκθέσεων περιέχει κανονιστικές διατάξεις που η τήρησή τους επιβάλλεται από την αρχή της νομιμότητας. Έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι παράβαση των προνοιών της Εγκυκλίου αποτελεί παρατυπία, αλλά η παρατυπία αυτή θα πρέπει να έχει ουσιαδώς επηρεάσει την απόφαση της Επιτροπής για να θεωρηθεί ότι η απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.
- 30 35 40

Στην παρούσα υπόθεση η μαρτυρία ενώπιον του Δικαστηρίου είναι συγκρουόμενη. Εντούτοις το κρίσιμο ερώτημα αφορά τη σημασία της παρατυπίας και κατά πόσο αυτή επηρέασε ουσιαστικά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης. Προκύπτει ότι οι αλλαγές που έκανε ο Προσυπογράφων Λειτουργός δεν επέφεραν 5 οποιαδήποτε μεταβολή στην τελική βαθμολογία. Όπως έχει νομολογηθεί από σωρεία δικαστικών αποφάσεων, σημασία έχει η γενική βαθμολογία των εμπιστευτικών εκθέσεων και όχι η επί μέρους βαθμολογία. Επομένως δεν υπάρχει οποιαδήποτε παρατυπία σημαντική για το κύρος της επίδικης απόφασης. 10

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- Καϊτάνης ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1294,* 15
- Georghiou and Others v. Republic (1988) 3(A) C.L.R. 678,*
- Ιωαννίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3235,* 20
- Βασιλείου ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 1005,*
- Papapetrou v. Republic, 2 R.S.C.C. 61,* 25
- Papaleontiou v. Karageorghis and Another (1987) 3(A) C.L.R. 211,*
- Mytides v. Republic (1988) 3(B) C.L.R. 737,*
- Χατζηνέστορος και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 870,* 30
- Christou v. Republic (1980) 3 C.L.R. 437,*
- Kontemeniotis v. Cyprus Broadcasting Corporation (1982) 3 C.L.R. 1027,* 35
- Sekkides v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2136,*
- Republic v. Roussos (1987) 3(B) C.L.R. 1217,*
- Haris v. Republic (1989) 3(A) C.L.R. 147,* 40
- Makrides and Another v. Republic (1983) 3(A) C.L.R. 622.*

Προσφυγή.

5 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να προαγάγει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στη θέση του Ανώτερου Τελώνη, Τμήμα Τελωνείων, αντί του αιτητή.

Π. Πετράκης, για τον Αιτητή.

10 *Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Καθ' ης η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

15 ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή προσβάλλει την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως (Ε.Δ.Υ.), ημερομηνίας 9.2.89, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 17.3.89, με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος Ανδρέας Πέτρου προάχθηκε στη θέση Ανώτερου Τελώνη, 20 Τμήμα Τελωνείων, από 15.2.1989. Η θέση αυτή είναι θέση προαγωγής.

25 Η διαδικασία για την πλήρωση της θέσης ξεκίνησε με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 20.4.88, με την οποία ζήτησε από την Ε.Δ.Υ. να προχωρήσει με τις αναγκαίες ενέργειες για την πλήρωση της πιο πάνω θέσης:

30 Η Ε.Δ.Υ. σε συνεδρίασή της ημερομηνίας 5.5.88, έχοντας υπόψη τις Κανονιστικές Διατάξεις που διέπουν τη σύσταση, τις αρμοδιότητες και τη μέθοδο ενέργειας των Τμηματικών Επιτροπών σύμφωνα με το άρθρο 36 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1967 (Ν. 33/67) όπως τροποποιήθηκε, απέστειλε στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, σαν Προέδρου 35 της αρμόδιας Τμηματικής Επιτροπής, κατάλογο των υποψηφίων για προαγωγή μαζί με τους φακέλους των Εμπιστευτικών Εκθέσεων και το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης.

40 Η Τμηματική Επιτροπή, σε συνεδρίασή της ημερομηνίας 12.7.88, έκρινε ότι εννέα από τους υποψηφίους κατείχαν τα προσόντα που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης συμπεριλαμβανομένου του αιτητή και του ενδιαφερόμενου μέρους και στη συνέχεια σύστησε για προαγωγή κατ' αλφαβητική σειρά τέσσερις υποψηφίους οι οποίοι κρίθηκαν από την Επιτροπή,

όπως φαίνεται από την έκθεσή της, ότι υπερτερούσαν έναντι των υποψηφίων που δε συστήθηκαν. Στον κατάλογο αυτό συμπεριλαμβάνετο το ενδιαφερόμενο μέρος αλλά όχι ο αιτητής.

Η Ε.Δ.Υ., σε συνεδρίασή της με ημερομηνία 16.8.88, επιλήφθηκε της έκθεσης της Τμηματικής Επιτροπής και έλαβε γνώση επιστολής του αιτητή ημερομηνίας 9.8.88 με την οποία διαμαρτυρήθηκε για τη μη συμπερίληψή του στον κατάλογο των υποψηφίων που σύστησε για προαγωγή η Τμηματική Επιτροπή και πρόβαλε διάφορους ισχυρισμούς για δυσμενή αξιολόγηση στις Ετήσιες Εμπιστευτικές Εκθέσεις του. Κατόπιν τούτου, η Ε.Δ.Υ. αποφάσισε να ζητήσει τις απόψεις του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων ως και των άλλων Λειτουργών που αναφέρονταν στην επιστολή του αιτητή.

Η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της στις 12.1.89, αφού εξέτασε με προσοχή όλα τα ενώπιόν της στοιχεία από την έρευνα που διεξήγαγε, έκρινε ότι δεν αποδείχθηκαν οι ισχυρισμοί του αιτητή και ότι ως εκ τούτου, οι εμπιστευτικές του εκθέσεις ήταν έγκυρες και θα λαμβάνοντο υπόψη με εξαίρεση μόνο των παρατηρήσεων του κ. Χατζηπαναγιώτου, τότε Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών εκ μέρους της αρμόδιας αρχής στην Έκθεση 1984, οι οποίες δε θα λαμβάνοντο υπόψη μετά από γνωμάτευση του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σε παρόμοια περίπτωση.

Σε μεταγενέστερη συνεδρίαση της Ε.Δ.Υ. ημερομηνίας 9.2.89, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων εξέθεσε τις απόψεις του και σύστησε για προαγωγή στη θέση το ενδιαφερόμενο μέρος. Στη συνέχεια η Ε.Δ.Υ., αφού εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία από το φάκελο πλήρωσης της θέσης, τους προσωπικούς φακέλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων και αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τη σύσταση του Διευθυντή, με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους, έκρινε ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπερτερούσε των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να τον προαγάγει στη μόνιμη θέση Ανώτερου Τελώνη, Τμήμα Τελωνείων.

Σαν αποτέλεσμα, ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή.

Οι νομικοί λόγοι για τους οποίους ζητείται η παρέμβαση και ο ακυρωτικός έλεγχος του Δικαστηρίου είναι σε συντομία οι ακόλουθοι:

(1) Η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την υπεροχή του αιτητή όσον αφορά την αξία, προσόντα και αρχαιότητα κατά παράβαση του νομικού κανόνα για επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου.

5

(2) Η Επιτροπή εσφαλμένα έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις του αιτητή για τα έτη 1984, 1985, 1986 και 1987.

10

(3) Η Επιτροπή κατά τη διαδικασία πλήρωσης της θέσης επηρεάστηκε δυσμενώς από τη θρησκεία του αιτητή.

Ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής εγείρει προδικαστική ένσταση με την οποία ισχυρίζεται ότι ο αιτητής στερείται έννομου συμφέροντος να προσβάλει την επίδικη απόφαση, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 17.3.89, επειδή με την πρόωγη αφυπηρέτησή του από τη δημόσια υπηρεσία αποδέχτηκε τη σύνταξή του χωρίς καμιά επιφύλαξη σε ό,τι αφορά πιθανή αύξησή της σε περίπτωση προαγωγής στην επίδικη θέση Ανώτερου Τελώνη. Κρίνω ότι ο αιτητής δε στερείται του έννομου συμφέροντος να προσβάλει την πράξη, εφόσον ο αιτητής με την αίτησή του για πρόωγη αφυπηρέτηση ημερομηνίας 9.3.1989 επεφύλαξε τα δικαιώματά του και καταχώρησε την παρούσα προσφυγή στις 27.3.89 πριν την αφυπηρέτησή του στις 13.4.89.

25

Όσον αφορά την ουσία της υπόθεσης ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίζεται ότι ο αιτητής προηγείται σε αρχαιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους. Τόσο ο αιτητής όσο και το ενδιαφερόμενο μέρος διορίστηκαν στις προηγούμενες θέσεις Τελώνη, Βοηθού Τελώνη και Τελωνειακού Λειτουργού 1ης Τάξης στις ίδιες ημερομηνίες. Όμως ο αιτητής προηγείται σε αρχαιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους κατά 7 χρόνια και 6 μήνες με βάση προηγούμενη αρχαιότητα στη θέση Τελωνειακού Λειτουργού 2ης Τάξης στην οποία ο αιτητής προάχθηκε την 1.4.56 και το ενδιαφερόμενο μέρος την 1.10.63.

35

Η αρχαιότητα του αιτητή που καθορίζεται με βάση προηγούμενη αρχαιότητα είναι απομακρυσμένη και σύμφωνα με τη νομολογία δεν έχει οποιαδήποτε σημαντική βαρύτητα. Παραπέμπω στην απόφαση *Καϊτάνης ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1294, όπου ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Λοΐζου τόνισε τα ακόλουθα:

40

"Έχει νομολογηθεί δε ότι όταν η προηγούμενη αρχαιότητα εί-

ναι πολύ απομακρυσμένη δεν έχει οποιαδήποτε σημαντική βαρύτητα ή έχει μόνο ασήμαντο βάρος."

Αναφορά για το θέμα αυτό μπορεί να γίνει στις αποφάσεις *Georghiou and Others v. Republic* (1988) 3(A) C.L.R. 678, *Ιωαννίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3235 και *Βασιλείου ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 1005.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι τόσο ο αιτητής όσο και το ενδιαφερόμενο μέρος έχουν περίπου τα ίδια ακαδημαϊκά προσόντα. Όμως, είναι εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή ότι το ενδιαφερόμενο μέρος δεν ικανοποιεί τα προσόντα που απαιτεί το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης επειδή σε όλη τη σταδιοδρομία του εργάστηκε μόνο σ' ένα κλάδο του Τμήματος Τελωνείων και συγκεκριμένα στον κλάδο της ονοματολογίας και κατά συνέπεια δεν έχει πλήρη γνώση της νομοθεσίας και πρακτικής αναφορικά με όλα τα θέματα για τα οποία έχει ευθύνη το Τελωνείο ούτε ευρεία πείρα της τελωνειακής εργασίας.

Το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης Ανώτερου Τελώνη απαιτεί μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

"(1) Πλήρης γνώσις της νομοθεσίας και πρακτικής αναφορικώς προς όλα τα θέματα διά τα οποία έχει ευθύνην το Τμήμα Τελωνείων.

(2) Ευρεία πείρα της τελωνειακής εργασίας και διετής τουλάχιστον υπηρεσία εις την θέσιν Τελώνου."

Η ερμηνεία και εφαρμογή των Σχεδίων Υπηρεσίας επιπίπτει στην αρμοδιότητα της Ε.Δ.Υ. Το Δικαστήριο παρεμβαίνει μόνο αν η ερμηνεία και εφαρμογή του Σχεδίου Υπηρεσίας δεν είναι εύλογα επιτρεπτή. (Βλέπε μεταξύ άλλων *Παπαπέτρον ν. Δημοκρατίας*, 2 R.S.C.C. 61, *Papaleontiou v. Karageorghis and Another* (1987) 3(A) C.L.R. 211, *Mytides v. Republic* (1988) 3(B) C.L.R. 737, *Χατζηνέστορος και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 870).

Εξέταση του Προσωπικού Φακέλου του ενδιαφερόμενου μερους φανερώνει ότι υπηρετούσε για πολλά χρόνια σαν υπεύθυνος στον κλάδο ταξινόμησης εμπορευμάτων. Όμως επίσης φανερώνει ότι είχε πείρα των τελωνειακών διαδικασιών. Η συστατική επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων Θ. Μιχαήλ, ημερομηνίας 9.2.89 αναφέρει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος

5 "κατέχει τις διάφορες τελωνειακές διαδικασίες". Στη διαδικασία
 πλήρωσης της θέσης τόσο η Τμηματική Επιτροπή όσο και η
 Ε.Δ.Υ. οι οποίες είχαν ενώπιόν τους τους προσωπικούς φακέ-
 λους των υποψηφίων, έκριναν ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε
 10 τα προσόντα που απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας. Ενι-
 σχυτικό της άποψης ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε ευρεία πεί-
 ρα της τελωνειακής εργασίας είναι και η προφορική μαρτυρία
 ενώπιον του Δικαστηρίου του κ. Τατιανού, πρώην Διευθυντή
 15 του Τμήματος Τελωνείων, ο οποίος σαν προϊστάμενος κατέθεσε
 ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε σε βάθος ευρεία πείρα της τε-
 λωνειακής εργασίας. Ενόψει των όσων ήδη αναφέρθηκαν κρίνω
 ότι η απόφαση της Ε.Δ.Υ. ότι το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε
 τα προσόντα που απαιτούντο από το Σχέδιο Υπηρεσίας είναι
 λογικά εφικτή και το Δικαστήριο τούτο δεν έχει περιθώριο ή λό-
 γο να παρέμβει.

20 Το επόμενο ερώτημα που τίθεται ενώπιον του Δικαστηρίου
 είναι κατά πόσο οι εμπιστευτικές εκθέσεις του αιτητή για τα έτη
 1984, 1985, 1986, 1987 είναι έγκυρες και ορθά λήφθηκαν υπόψη
 από την Ε.Δ.Υ.

25 Είναι ισχυρισμός του δικηγόρου του αιτητή ότι η αξιολόγη-
 ση του αιτητή για το έτος 1984 δεν ήταν αντικειμενική λόγω της
 προκατάληψης του τότε Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών
 κ. Χατζηπαναγιώτου ο οποίος επηρέασε τον τότε Διευθυντή του Τμήματος
 κ. Τατιανό κατά την ετοιμασία της εν λόγω έκθεσης. Ο κ. Τατιανός
 ενεργώντας και σαν αξιολογών και σαν προσυπογράφων λειτουρ-
 30 γός αξιολόγησε τον αιτητή για το έτος 1984 με 12 "Λίαν Καλός"
 συγκεντρώνοντας έτσι τελική αξιολόγηση "Λίαν Καλός". Ο κ. Χατζηπαναγιώ-
 του στην ίδια έκθεση έκαμε τις δικές του παρατηρήσεις κατ' επίκληση του άρθρου
 45 του Ν. 33/67 και συγκεκριμένα παρατήρησε ότι πιστεύει ότι σε ορισμένα
 35 τουλάχιστο σημεία της εμπιστευτικής έκθεσης "Αφοσίωσις εις το καθήκον",
 "Υπευθυνότης" και "Συνεργασία/Σχέσεις" η βαθμολογία του αιτητή
 δεν θα έπρεπε να ξεπερνά το "Καλός".

40 Η ύπαρξη ή μη προκατάληψης υπήρξε αντικείμενο πολλών
 δικαστικών αποφάσεων. Διοικητική πράξη ακυρώνεται εάν είναι
 προϊόν προκατάληψης ή εάν αποδειχθεί έλλειψη αμεροληψίας.
 Εναπόκειται όμως στον αιτητή να αποδείξει την ύπαρξη προκατάληψης
 με την παρουσίαση συγκεκριμένων στοιχείων.

Παραπέμπω στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου

Δικαστηρίου *Χρίστου v. Δημοκρατίας* (1980) 3 Α.Α.Δ. 437 όπου τονίστηκαν τα ακόλουθα: (σελ. 449, 450).

"The lack of impartiality by public officer A against public officer B must be established, with sufficient certainty, either by facts emerging from relevant administrative records or by safe inferences to be drawn from the existence of such facts; it is not, for example, sufficient, by itself, in order to prove lack of impartiality of A towards B, the fact that A has made, in the past, in the course of the proper exercise of his official duties, adverse confidential reports in respect of B, or that A has otherwise expressed officially an adverse view regarding B with the result that B has instituted legal proceedings in this connection against A, or that B has given in the past evidence either in a criminal trial or disciplinary proceedings against A (see, inter alia, the Decisions of the Greek Council of State in Cases 2905/1965, 1014/1969 and 975/1970, as well as *Solea v. The Republic* (1974) 3 C.L.R. 498."

Επιπρόσθετα έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι η ύπαρξη τεταμένων σχέσεων από μόνη της δεν είναι αρκετή για να επιφέρει ακύρωση. Παραπέμπω στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου *Kontemeniotis v. Cyprus Broadcasting Corporation* (1982) 3 C.L.R. 1027 (σελ. 1035).

"The existence of strained relations between a superior and a subordinate, emanating from their relations at work, stemming from the poor view taken by the superior of the services or conduct of his subordinate, can never found bias. If this were the case, superiors would, in most cases, be excluded from the evaluation of the services of those subordinates of whom they take a poor view. If it was proved that the Director General had personal animosity on account of any extraneous factor, then, depending on its nature and circumstances giving rise to it, it might conceivably be taken into account in determining whether a case of bias was established."

Στην υπό εκδίκαση υπόθεση η Ε.Δ.Υ. έκαμε ενδελεχή έρευνα αναφορικά με τον ισχυρισμό του αιτητή για προκατάληψη και πήρε τις απόψεις τόσο του κ. Χατζηπαναγιώτου όσο και του κ. Τατιανού πριν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν αποδείχθηκε παράνομη επέμβαση του κ. Χατζηπαναγιώτου προς το Διευθυντή κ. Τατιανό. Συμφωνώ με την εισήγηση του δικηγόρου της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής ότι εάν ο κ. Χατζηπαναγιώτου

5 πράγματι επηρέασε τον κ. Τατιανό στην κρίση του δε θα υπήρχε λόγος να εκφράσει τη διαφωνία του και να γράψει τις παρατηρήσεις του. Επιπρόσθετα, ο ίδιος ο κ. Τατιανός, στην προφορική μαρτυρία που έδωσε ενώπιον του Δικαστηρίου κατέθεσε ότι η διαφορά απόψεων που είχε με τον κ. Χατζηπαναγιώτου όσον αφορά την αξία του αιτητή δεν τον επηρέασε στη σύνταξη των εκθέσεων.

10 Σύμφωνα με τα πιο πάνω καταλήγω στο συμπέρασμα ότι ο αιτητής δεν απέδειξε ενώπιον του Δικαστηρίου την ύπαρξη προκατάληψης όσον αφορά την εμπιστευτική έκθεση για το έτος 1984.

15 Εξίσου ανεδαφικός είναι και ο ισχυρισμός του αιτητή με τον οποίο ισχυρίζεται ότι η εμπιστευτική έκθεσή του για το έτος 1986 αφορά στην πράξη αξιολόγηση του αιτητή μόνο για τρεις μήνες επειδή ο νέος Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων, ο οποίος ετοίμασε και την έκθεση για το 1986 ανέλαβε καθήκοντα Διευθυντή στις 15.2.86 και μετά ο αιτητής πήρε άδεια απουσίας για να πολιτευθεί επιστρέφοντας τον Ιούλιο και δεν του ανατέθηκαν καθήκοντα παρά μόνο κατά το τέλος Σεπτεμβρίου, 1986. Ο ίδιος ο αιτητής, στην επιστολή του προς την Ε.Δ.Υ. ημερομηνίας 9.8.88, αναφέρει ότι πήρε άδεια απουσίας από Μάιο μέχρι Ιούλιο. Επομένως από τις αρχές του έτους μέχρι το Μάιο 1986, υπηρετούσε στον Κλάδο Επιθεωρήσεων. Όταν επέστρεψε από την άδεια απουσίας του, δεν του ανατέθηκαν ειδικά καθήκοντα αλλά από το τέλος Σεπτεμβρίου 1986 ανέλαβε καθήκοντα διεκπεραίωσης των θεμάτων νομικής φύσεως στον Κλάδο Διοίκησης του Αρχιτελωνείου. Είναι επομένως φανερό ότι η εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το έτος 1986 δεν αφορά αξιολόγηση μόνο τριών μηνών.

25 Όσον αφορά την εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το έτος 1987 ο αξιολογών λειτουργός κ. Χρ. Πάρλας τον βαθμολόγησε με 12 "Εξαιρετος" ενώ ο Προσυπογράφων Λειτουργός κ. Θ. Μιχαήλ άλλαξε τη βαθμολογία με ερυθρά μελάνη σε τρία επιμέρους σημεία σε "Λίαν Καλός" και σημείωσε τα ακόλουθα:

40 "Ο αξιολογών λειτουργός κ. Χρ. Πάρλας' συμφώνησε μαζί μου για τις διορθώσεις που έγιναν από μένα στην αξιολόγησή του."

Η γενική βαθμολογία, παρά τις τροποποιήσεις, παρέμεινε η ίδια, δηλαδή "Εξαιρετος".

Είναι εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή ότι ο Αξιολογών Λειτουργός κ. Πάρλας ουδέποτε είχε οποιαδήποτε συνάντηση ούτε συμφώνησε με τις διορθώσεις που έγιναν. Αυτά δήλωσε και ο ίδιος ο κ. Πάρλας στην γραπτή ένορκη δήλωσή του. Αντίθετα ο κ. Θ. Μιχαήλ στην προφορική ένορκη μαρτυρία ενώπιον του Δικαστηρίου δήλωσε ότι είχε συνάντηση με τον κ. Πάρλα, του εξέθεσε τις διαφωνίες του ως προς ορισμένες επιμέρους βαθμολογίες της εμπιστευτικής έκθεσης του αιτητή για το έτος 1987 και συμφώνησε μαζί του.

5

10

Η εγκύκλιος 491/79 που διέπει τον τρόπο υποβολής των εμπιστευτικών εκθέσεων περιέχει κανονιστικές διατάξεις που η τήρησή τους επιβάλλεται από την αρχή της νομιμότητας. Έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι παράβαση των προνοιών της Εγκυκλίου αποτελεί παρατυπία, αλλά η παρατυπία αυτή θα πρέπει να έχει ουσιωδώς επηρεάσει την απόφαση της Επιτροπής για να θεωρηθεί ότι η απόφαση πρέπει να ακυρωθεί. (Βλέπε συναφώς την απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Sekkides v. Republic** (1988) 3(C) C.L.R. 2136).

15

20

Ο κανονισμός 9 της εγκυκλίου προνοεί τα ακόλουθα:

"Το Μέρος V του τύπου Β δέον όπως συμπληρούται υπό του Προσυπογράφοντος Λειτουργού κατόπιν προσεκτικής μελέτης των επί μέρους βαθμολογιών του Αξιολογούντος Λειτουργού. Εάν ο Προσυπογράφων Λειτουργός διαφωνή ως προς οιαδήποτε των επί μέρους βαθμολογιών του Αξιολογούντος Λειτουργού, συζητεί το θέμα μετ' αυτού και, εάν η διαφωνία εξακολουθή να υφίσταται, δίδει την ιδικήν του αξιολόγησιν δι' ερυθράς μελάνης και μονογραφεὶ ταύτην, αιτιολογών την ιδικήν του αξιολόγησιν εις την στήλην των παρατηρήσεων."

25

30

Στην παρούσα υπόθεση η μαρτυρία ενώπιον του Δικαστηρίου είναι συγκρουόμενη. Εντούτοις το κρίσιμο ερώτημα αφορά τη σημασία της παρατυπίας και κατά πόσο αυτή επηρέασε ουσιαστικά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης. Προκύπτει ότι οι αλλαγές που έκανε ο Προσυπογράφων Λειτουργός δεν επέφεραν οποιαδήποτε μεταβολή στην τελική βαθμολογία. Όπως έχει νομολογηθεί από σωρεία δικαστικών αποφάσεων, σημασία έχει η γενική βαθμολογία των εμπιστευτικών εκθέσεων και όχι η επί μέρους βαθμολογία. (Βλέπε συναφώς **Republic v. Roussos** (1987) 3(B) C.L.R. 1217, 1224, **Haris v. Republic** (1989) 3(A) C.L.R. 147. Επομένως δεν υπάρχει οποιαδήποτε παρατυπία σημαντική για το κύ-

35

40

ρος της επίδικης απόφασης.

5 Όσον αφορά τέλος την εμπιστευτική έκθεση του έτους 1985, ο δικηγόρος του αιτητή εισηγείται ότι ο κ. Χατζηναστασίου, ο οποίος την ετοίμασε, ήταν αναρμόδιος και ότι υπήρξε παράβαση της εγκυκλίου επειδή κατά την ετοιμασία της έκθεσης δε συνεννοήθηκε με τον κ. Τατιανό. Ο κ. Χατζηναστασίου, Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών στο οποίο υπάγεται το Τμήμα Τελωνείων, εκτελούσε χρέη Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος μετά την αφυπηρέτησή του κ. Τατιανού από το Σεπτέμβριο 1985 και υπ' αυτή του την ιδιότητα ετοίμασε την εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το έτος 1985. Συμφωνώ με την εισήγηση του δικηγόρου της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής ότι ο κ. Χατζηναστασίου σαν Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος 15 είχε κάθε αρμοδιότητα όπως ο εκάστοτε Διευθυντής, σαν Προϊστάμενος του Τμήματος να ετοιμάζει τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υφισταμένων του. (Βλέπε συναφώς *Χατζηνέστορος και Άλλοι ν. Δημοκρατίας*, ανωτέρω).

20 Ο κανονισμός 5 της Εγκυκλίου 491 προβλέπει ότι ο αξιολογών λειτουργός, υπό την υπηρεσία του οποίου ο αξιολογούμενος υπάλληλος υπηρέτησε για περίοδο βραχύτερη των έξι μηνών, οφείλει να μεριμνήσει ώστε τα σχετικά μέρη της έκθεσης να συμπληρωθούν σε συνεννόηση με τον λειτουργό ή τους λειτουργούς με τους οποίους ο υπάλληλος υπηρέτησε το υπόλοιπο του 25 έτους και το γεγονός να αναφερθεί στην πιστοποίηση που περιέχεται στην έκθεση.

30 Η αξιολόγηση του αιτητή και του ενδιαφερόμενου μέρους για το έτος 1985 έγινε από τον κ. Χατζηναστασίου ο οποίος προΐστατο της υπηρεσίας για περίοδο βραχύτερη των έξι μηνών. Από τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία δε φαίνεται αν συζήτησε το θέμα με τον πρώην προϊστάμενο και εν πάσει περιπτώσει δεν έκανε οποιαδήποτε πιστοποίηση γι' αυτό σύμφωνα με τις 35 πρόνοιες του κανονισμού. Ο κ. Χατζηναστασίου αξιολόγησε τον αιτητή "Λίαν καλό" και το ενδιαφερόμενο μέρος "Εξαίρετο".

40 Είναι φανερό ότι υπήρξε παρατυπία, η οποία όμως δε μετέβαλε τη γενική εικόνα του αιτητή ή του ενδιαφερόμενου μέρους. Το ενδιαφερόμενο μέρος υπερτερεί σε αξία έναντι του αιτητή λόγω των καλύτερων εμπιστευτικών εκθέσεων για τα υπόλοιπα έτη και επιπρόσθετα λόγω της σύστασης του προϊσταμένου του Τμήματος που όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί αποτελεί ανεξάρτητο στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων.

(Makrides and Another v. Republic (1983) 3 C.L.R. 622, Haris v. Republic (ανωτέρω).

Ο ισχυρισμός του δικηγόρου του αιτητή ότι η Ε.Δ.Υ. επηρεάστηκε δυσμενώς από τη θρησκεία του αιτητή, ο οποίος είναι Μαρωνίτης, παραμένει ατεκμηρίωτος.

5

Καταλήγω ότι ο αιτητής δεν απέδειξε οποιαδήποτε έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους, η δε επίδικη απόφαση λήφθηκε ορθά και νόμιμα και μέσα στα πλαίσια της διακριτικής της εξουσίας.

10

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

15

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.